

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Ovadba se lahko poda pri pristojnem državnem tožilstvu pisno, ustno ali z drugim sredstvom.

Če ovadbo podate ustno, boste opozorjeni na posledice krive ovadbe. O ustni ovadbi se sestavi zapisnik, medtem ko se ovadba, sporočena po telefonu ali drugem telekomunikacijskem sredstvu, kjer je to mogoče, elektronsko zapiše in napravi se uradni zaznamek.

Žrtve, ki podajo ovadbo, prejmejo pisno potrdilo, ki vsebuje osnovne podatke o kaznivem dejanju, ki je predmet ovadbe. Žrtve, ki ne govorijo ali razumejo jezika, ki ga uporabljajo organi, lahko ovadbo podajo v svojem jeziku, in zagotovi se jim tolmač ali druga oseba, ki govori in razume jezik pristojnega organa in jezik žrtve. Žrtve, ki ne govorijo ali razumejo jezika, ki ga uporabljajo organi, lahko zahtevajo brezplačen prevod potrdila v svoj jezik.

Če je ovadba podana sodišču, policiji ali nepristojnemu državnemu tožilstvu, jo ta sprejme in takoj pošlje pristojnemu državnemu tožilstvu.

Državni tožilec kazensko ovadbo nemudoma vpiše v register kazenskih ovadb, razen če je z zakonom določeno drugače.

Če državni tožilec prejme samo novice o storjenem kaznivem dejanju ali ovadbo žrtve, sestavi uradni zaznamek, ga vpiše v register raznih kaznivih dejanj in nadaljuje v skladu z zakonom.

Če ovadba ne vsebuje nobenih podrobnosti o kaznivem dejanju, kar pomeni, da državni tožilec ne more opredeliti, na katero kaznivo dejanje se nanaša, jo vpiše v register raznih kaznivih dejanj in osebo, ki je podala ovadbo, pozove, naj v 15 dneh predloži dodatne informacije.

Če se oseba, ki je podala ovadbo, ne odzove na poziv k predložitvi dodatnih informacij, državni tožilec sestavi uradni zaznamek o tem. Po izteku roka za predložitev dodatnih informacij mora državni tožilec v osmih dneh o tem obvestiti višjega državnega tožilca. Višji državni tožilec lahko odredi, da se kazenska ovadba vpiše v register kazenskih ovadb.

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Žrtev ali oškodovanec lahko dva meseca po vložitvi kazenske ovadbe ali prijavi kaznivega dejanja državnemu tožilcu pošlje zahtevo za informacije o ukrepanju v zvezi z ovadbo/prijavo. Državni tožilec mora odgovoriti v razumnem roku, vendar najpozneje 30 dni od datuma prejema pisne zahteve, razen če bi lahko ta odgovor škodil postopku. Če se državni tožilec odloči, da teh informacij ne bo zagotovil, mora o tem ustrezno obvestiti žrtev/oškodovanca.

Žrtev, ki sodeluje v kazenskem postopku kot oškodovanec, ima pravico biti obveščena o izidu postopka.

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

Žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in trgovine z ljudmi imajo poleg zgoraj navedenih pravic pred

zaslišanjem pravico do brezplačnega posvetovanja s pravnim svetovalcem in do dodelitve pooblaščenca. Stroške svetovalca/pooblaščenca krije država.

Žrtve, ki so otroci, imajo vse zgoraj navedene pravice in pravico do pooblaščenca, katerega stroške krije država.

Žrtve kaznivih dejanj imajo pravico do primarne in sekundarne pravne pomoči. Ta pomoč je brezplačno na voljo žrtvam nasilnih kaznivih dejanj, ki zahtevajo odškodnino za škodo, ki so jo utrpeli kot žrtve kaznivih dejanj.

V zakonu o brezplačni pravni pomoči sta predvideni primarna in sekundarna pravna pomoč.

Primarna pravna pomoč vključuje splošne pravne informacije, pravno svetovanje, sestavljanje vlog, ki se vložijo pri javnih organih, Evropskem sodišču za človekove pravice in mednarodnih organizacijah, v skladu z mednarodnimi pogodbami in notranjimi pravili o delovanju teh organov, zastopanje v postopkih pred javnimi organi ter pravno pomoč pri izvensodnem poravnavanju sporov.

Primarna pravna pomoč se lahko zagotovi v kateri koli pravni zadevi:

- če vložnik prošnje ne zna ali ni sposoben uveljavljati svojih pravic;
- če vložnik prošnje ni prejel pravne pomoči v skladu s posebno zakonodajo;
- če vložena prošnja ni očitno neutemeljena;
- če bi plačilo strokovne pravne pomoči zaradi ekonomskega položaja vložnika prošnje ogrozilo njegovo preživetje ali preživetje članov njegovega gospodinjstva.

Vložniki, ki bi želeli pridobiti primarno pravno pomoč, se morajo obrniti neposredno na ponudnika primarne pravne pomoči.

Sekundarna pravna pomoč vključuje pravno svetovanje, sestavljanje vlog v postopku zoper delodajalca za zaščito pravic delavcev, sestavljanje vlog v sodnih postopkih, zastopanje v sodnih postopkih, pravno pomoč pri sporazumnem reševanju sporov ter oprostitev plačila stroškov sodnega postopka in sodnih taks.

Sekundarna pravna pomoč se lahko odobri:

1. če je postopek zapleten;
2. če se vložnik prošnje ne more sam zastopati;
3. če bi plačilo strokovne pravne pomoči zaradi ekonomskega položaja vložnika prošnje ogrozilo njegovo preživetje ali preživetje članov njegovega gospodinjstva;
4. če spor ni neresen;
5. če prošnja vložnika v zadnjih šestih mesecih ni bila zavrnjena zaradi namerne predložitve netočnih informacij in
6. če vložnik prošnje ni prejel pravne pomoči v skladu s posebno zakonodajo.

Sekundarna pravna pomoč se odobri brez predhodne ocene ekonomskega položaja vložnika, če je vložnik:

1. otrok, ki sodeluje v preživninskem postopku;
2. žrtev nasilnega kaznivega dejanja, ki zahteva odškodnino za škodo, ki jo je utrpela zaradi kaznivega dejanja;
3. preživninski upravičenec v skladu s posebno zakonodajo, s katero so urejene pravice na področju socialne varnosti, ali
4. upravičenec do dodatka za življenjske stroške v skladu z zakonom o pravicah hrvaških veteranov iz vojne za neodvisnost in njihovih družinskih članov ter zakonom o zaščiti vojaških in civilnih vojnih veteranov.

Vložnik, ki zahteva sekundarno pravno pomoč, mora prošnjo vložiti na predpisanem obrazcu pri pristojnem uradu.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Obdolžencu, spoznanemu za krivega, sodišče odredi, da mora kriti stroške pravnega postopka, razen če je upravičen do celotne ali delne oprostitve plačila.

Če se kazenski postopek ustavi ali če sodišče oprostí obdolženca ali zavrne obtožbo, je treba v sodni odločbi določiti, da mora stroške kazenskega postopka v skladu s členom 145(2)(1) do (5) tega zakona, neizogibne stroške

obdolženca ter neizogibne stroške in nagrade zagovornika kriti država, razen če ni z zakonom določeno drugače.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Žrtve, katerih kazenske ovadbe so bile zavržene, lahko same prevzamejo pregon.

Če državni tožilec spozna, da ni podlage za pregon za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali če spozna, da ni podlage za pregon katerega od ovadenih udeležencev, mora to v osmih dneh sporočiti žrtvi in jo poučiti, da lahko sama začne pregon. Tako mora ravnati tudi sodišče, če je izdalo sklep o ustavitvi postopka, ker je državni tožilec odstopil od pregona v drugih zadevah.

Ali sem lahko vključen v sodni postopek?

V skladu s tem zakonom ima oškodovanec v kazenskem postopku pravico:

- uporabljati svoj materni jezik, vključno z znakovnim jezikom, in zahtevati tolmača, če ne govori ali razume hrvaškega jezika, ali tolmača znakovnega jezika, če je oškodovanec gluha ali gluhoslep;
- vložiti predlog za uveljavljanje premoženjskopravnega zahtevka in predlog začasne ukrepe zavarovanja;
- imeti pooblaščenca;
- opozarjati na dejstva in predlagati dokaze;
- udeležiti se dokaznega naroka;
- udeležiti se obravnave, sodelovati v dokaznem postopku in podati zaključno izjavo;
- zahtevati vpogled v spis v zadevi v skladu s členom 184(2) tega zakona;
- zaprositi, da ga državni tožilec obvesti o ukrepih, sprejetih na podlagi njegove ovadbe, in vložiti pritožbo pri višjem državnem tožilcu;
- vložiti pritožbo;
- zahtevati vrnitev v prejšnje stanje;
- biti obveščen o izidu kazenskega postopka.

Kakšna je moja uradna vloga v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem žrtev, priča, oškodovanec ali zasebni tožnik?

Žrtve kaznivega dejanja so fizične osebe, ki so utrpeli telesne ali duševne posledice ali premoženjsko škodo ali katerih temeljne pravice in svoboščine so bile resno kršene neposredno zaradi kaznivega dejanja. Za žrtev kaznivega dejanja se lahko štejejo tudi zakonec, zunajzakonski partner, življenjski partner, neuradni življenjski partner in potomci osebe, katere smrt je mogoče neposredno pripisati kaznivemu dejanju, ali če teh oseb ni, predniki ali bratje in sestre osebe, katere smrt je mogoče neposredno pripisati kaznivemu dejanju. Za žrtev navedenega kaznivega dejanja se šteje tudi vsaka oseba, ki jo je pokojni po zakonu vzdrževal.

Oškodovanec je žrtev kaznivega dejanja ali pravna oseba, ki je utrpela škodo zaradi kaznivega dejanja in sodeluje v kazenskem postopku v vlogi oškodovanca.

Vloga stranke ali udeleženca v postopku ni odvisna od želje zadevne osebe, ampak od vloge, ki jo je ta oseba imela v kazenski zadevi. Vsaka oseba lahko sodeluje v kateri koli od navedenih vlog, odvisno od okoliščin, določenih z zakonom; možnosti, ki jih ima, pa se nanašajo na pravice, ki jih želi uveljavljati kot oškodovanec ali žrtev kaznivega dejanja.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Žrtev kaznivega dejanja ima pravico:

- do dostopa do služb za podporo žrtvam kaznivega dejanja;
- do učinkovite psihološke in druge strokovne pomoči ter podpore organov, organizacij in ustanov, ki zagotavljajo podporo žrtvam kaznivih dejanj, v skladu z zakonom;

- do zaščite pred ustrahovanjem in maščevanjem;
- do zaščite svojega dostojanstva med pričanjem kot žrtev;
- do zaslišanja takoj po vložitvi kazenske ovadbe in do tega, da v nadaljevanju ni zaslišana več, kot je nujno potrebno za namene kazenskega postopka;
- do spremstva osebe, ki ji zaupa, pri vseh ukrepih, v katerih sodeluje;
- biti izpostavljena čim manj medicinskim posegom in le, če so ti nujno potrebni za namene kazenskega postopka;
- do vložitve predloga za kazenski pregon ali vložitve zasebne tožbe v skladu s kazenskim zakonikom, do sodelovanja v kazenskem postopku kot oškodovanec, do obvestila o zavrnitvi kazenske ovadbe (člen 206(3) zakona) in odločitvi državnega tožilca o odstopu od kazenskega pregona ter do individualnega kazenskega pregona brez državnega tožilca;
- do obvestila državnega tožilca o ukrepih, sprejetih na podlagi njene ovadbe (člen 206a zakona), in do vložitve pritožbe pri višjem državnem tožilcu (člen 206b tega zakona);
- zahtevati in nemudoma prejeti informacije o odpravi pridržanja ali pripora storilca, pobegu ali odpustu storilca iz zapora in ukrepih, sprejetih za zagotovitev zaščite žrtve;
- zahtevati in prejeti informacije o vsaki pravnomočni odločbi, s katero se konča kazenski postopek;
- druge pravice, določene z zakonom.

Žrtev, ki sodeluje v kazenskem postopku kot oškodovanec, ima pravico:

- uporabljati svoj materni jezik, vključno z znakovnim jezikom, in zahtevati tolmača, če ne govori ali razume hrvaškega jezika, ali tolmača znakovnega jezika, če je oškodovanec gluh ali gluhoslep;
- vložiti predlog za uveljavljanje premoženjskoprnega zahtevka in predlog za začasno zavarovanje zahtevka;
- imeti pooblaščenca;
- opozarjati na dejstva in predlagati dokaze;
- udeležiti se dokaznega naroka;
- udeležiti se obravnave, sodelovati v dokaznem postopku in podati zaključno izjavo;
- zahtevati vpogled v spis v zadevi v skladu z zakonom;
- zaprositi, da jo državni tožilec obvesti o ukrepih, sprejetih na podlagi njene ovadbe, in vložiti pritožbo pri višjem državnem tožilcu;
- vložiti pritožbo;
- zahtevati vrnitev v prejšnje stanje;
- biti obveščena o izidu kazenskega postopka.

Otrok, ki je žrtev, ima poleg pravic žrtev na podlagi tega zakona naslednje pravice:

1. pravico do brezplačnega pooblaščenca,
2. pravico do varstva osebnih podatkov in
3. pravico do izključitve javnosti (člen 44(1) zakona o kazenskem postopku).

Žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in trgovine z ljudmi imajo poleg pravic žrtev iz člena 43 tega zakona naslednje pravice:

1. do brezplačnega posvetovanja pred zaslišanjem,
2. do brezplačnega pooblaščenca,
3. da jih na policiji ali državnem tožilstvu zasliši oseba istega spola in po možnosti ista oseba, če se zaslišanje ponovi,
4. da ne odgovarjajo na vprašanja, ki niso povezana s kaznivim dejanjem, ampak se nanašajo na žrtvino zasebno življenje,
5. zahtevati, da se zaslišijo z uporabo avdiovizualne naprave (člen 292(4) tega zakona),
6. do varstva osebnih podatkov,
7. do izključitve javnosti z obravnave (člen 44(4) zakona o kazenskem postopku).

Žrtve kaznivega dejanja, ki so zasebni tožniki ali oškodovanci, lahko med preiskavo opozorijo na vsa dejstva in predlagajo dokaze, ki so pomembni za ugotovitev kaznivega dejanja, opredelitev storilca ali storilcev kaznivega dejanja in določitev njihovih premoženjskoprnih zahtevkov.

Državno tožilstvo in sodišče morata pred kazenskim postopkom in v vsaki fazi postopka proučiti, ali obstaja možnost, da obdolženec oškodovancu povrne škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem. Prav tako morata

oškodovanca obvestiti o nekaterih pravicah, določenih z zakonom (npr. pravici oškodovanca do uporabe maternega jezika, pravici do vložitve predloga za uveljavljanje premoženjskopravnega zahtevka itd.).

Osebe, ki bi lahko imele informacije o kaznivem dejanju, storilcu ali drugih pomembnih okoliščinah, so lahko povabljene kot pričé.

Oškodovanec, oškodovanec kot tožnik in zasebni tožnik se lahko zaslišijo kot pričé.

Zasebni tožnik ima enake pravice kot državni tožilec, razen pravic, ki pripadajo zgolj državnemu organu.

Ali lahko med sojenjem dam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Oškodovanec ima v skladu s tem zakonom pravico:

1. opozoriti na dejstva in predložiti dokaze;
2. udeležiti se dokaznega naroka;
3. udeležiti se obravnave, sodelovati v dokaznem postopku in podati zaključno izjavo (člen 51(1) zakona o kazenskem postopku).

Žrtev, ki začne kazenski pregon, ima enake pravice kot državni tožilec, razen pravic, ki pripadajo zgolj državnemu organu.

Zasebni tožnik ima enake pravice kot državni tožilec, razen pravic, ki pripadajo zgolj državnemu organu. Za zasebnega tožnika veljajo enake postopkovne določbe, kot se uporabljajo za oškodovance in tožnike.

Na obravnavi glavni sodnik vse stranke pozove, naj predstavijo dokaze, ki jih nameravajo izvesti na glavni obravnavi. Vsaka stranka je pozvana, naj izrazi stališča glede predlogov nasprotne stranke.

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

Žrtve kaznivega dejanja, ki so zasebni tožniki ali oškodovanci, lahko med preiskavo opozorijo na vsa dejstva in predlagajo dokaze, ki so pomembni za ugotovitev kaznivega dejanja, opredelitev storilca ali storilcev kaznivega dejanja in določitev njihovih premoženjskopравnih zahtevkov.

Žrtev, ki sodeluje v kazenskem postopku kot oškodovanec, ima pravico:

- zaprositi, da jo državni tožilec obvesti o ukrepih, sprejetih na podlagi njene ovadbe, in vložiti pritožbo pri višjem državnem tožilcu;
- biti obveščena o zavrnitvi kazenske ovadbe ali odločitvi državnega tožilca o odstopu od kazenskega pregona;
- prejeti obvestilo o izidu kazenskega postopka.

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Žrtev, ki sodeluje v kazenskem postopku kot oškodovanec, ima dostop do spisa v zadevi.

■ Zadnja posodobitev: 02/07/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.